

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

LEGE

Legea privind obligativitatea folosirii camerelor de corp în timpul controalelor și/sau inspecțiilor realizate de către instituțiile publice de control din România

Secțiunea a 2-a

Prezenta lege are ca scop creșterea transparenței și a responsabilității instituțiilor de control din România prin obligativitatea utilizării camerelor de corp de către personalul acestora în timpul efectuării controalelor și/sau inspecțiilor.

2.1 Sursa proiectului

Inițiativă:

Deputat Anamaria Gavrilă, Partidul Oamenilor Tineri (POT)

2.2 Descrierea situației actuale

Cadrul normativ actual conține câteva reglementări asemănătoare fără titlu imperativ după cum urmează:

Legea nr. 55/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Articolul 44

Autoritatea Națională pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (ANPCSB) poate utiliza mijloace tehnice specifice, inclusiv înregistrări audio-video, în cadrul controalelor și inspecțiilor la entitățile reglementate.

Utilizarea mijloacelor tehnice specifice este permisă cu respectarea dispozițiilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Codul Fiscal

Articolul 273

Organele fiscale pot utiliza mijloace tehnice de supraveghere, inclusiv camere de filmat, pentru a constata contravenții la legislația fiscală.

Utilizarea mijloacelor tehnice de supraveghere este permisă cu respectarea dispozițiilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Utilizarea camerelor de corp de către Poliția Română este reglementată prin:

Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În mod special art. 56 al.(1) lit.b prevede că Poliția Română este autorizată să fixeze, ocazional, cu mijloace foto-audio-video sau prin alte mijloace tehnice din dotare, momente operative cu privire la activități publice desfășurate în locuri publice, fără consimțământul persoanelor vizate, în cazul în care există motive verosimile pentru a bănuși că în aceste locuri publice ar putea fi comise infracțiuni sau alte fapte ilegale ori tulburată ordinea și siguranța publică.

Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 679/2016 (RGPD) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE;

Conform cadrului legal menționat, camerele de corp pot fi utilizate de către polițiști în următoarele scopuri:

- Prevenirea și combaterea infracțiunilor;
- Asigurarea ordinii și siguranței publice;
- Constatarea contravențiilor;
- Identificarea persoanelor;
- Documentarea intervențiilor polițienești;
- Protejarea polițiștilor împotriva agresiunilor;
- Cresterea încrederii publicului în Poliție.

	Utilizarea camerelor de corp este supusă următoarelor principii: Legalitate - prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează în temeiul legii; Echitate și proporționalitate - prelucrarea datelor cu caracter personal este necesară și proporțională în raport cu scopul pentru care sunt prelucrate. Limitarea scopului – datele cu caracter personal sunt colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și nu pot fi prelucrate ulterior contrar acestor scopuri. Confidențialitate – colectarea datelor cu caracter personal se supune obligației de păstrare în condiții de siguranță, pentru a împiedica accesul neautorizat, distrugerea accidentală sau ilegală, pierderea, modificarea, dezvăluirea sau accesarea neautorizată a datelor. Potrivit normelor legale, persoanele care sunt înregistrate audio-video cu camerele de corp ale polițiștilor au următoarele drepturi: - Dreptul la rectificarea datelor cu caracter personal; - Dreptul la ștergerea datelor cu caracter personal; - Dreptul la restricționarea prelucrării; - Dreptul la opoziție la prelucrare; - Dreptul la portabilitatea datelor; - Dreptul de a nu fi supus unei decizii bazate exclusiv pe prelucrarea automată, inclusiv crearea de profiluri. - Dreptul de acces la datele cu caracter personal; Concluzionând, folosirea camerelor de corp de către Poliția Română este reglementată prin lege și are ca scop principal prevenirea și combaterea infracțiunilor, asigurarea ordinii și siguranței publice și protejarea polițiștilor împotriva agresiunilor de orice fel. Persoanele nemulțumite sau nelămurite de modul în care sunt prelucrate datele personale de către Poliția Română se pot adresa Autorității Naționale pentru Supravegherea Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP).
2.2 Schimbări preconizate	Creșterea transparenței și a responsabilității funcționarului public însărcinat cu activitatea de control.

Este bine cunoscut că instituțiile de control ale statului joacă un rol esențial în buna funcționare a societății, asigurând respectarea legilor și a normelor sociale. Cu toate acestea, au existat numeroase cazuri în care au fost aduse acuzații de abuzuri și corupție la adresa personalului din cadrul acestor instituții.

Tocmai aceste suspiciuni legate de posibile abuzuri sau acte de corupție săvârșite de funcționarul public aflat în control, în exercitarea funcției pot fi înlăturate sau confirmate prin utilizarea camerelor de corp.

Înregistrările audio-video pot servi ca probă în cazurile sesizate, oferind o imagine obiectivă a modului în care s-a desfășurat controlul.

Avantajele utilizării camerelor de corp.

Prevenirea abuzurilor: Camera de corp are un efect descurajator asupra abuzurilor din partea personalului de control, știind că acțiunile lor sunt înregistrate;

Creșterea încrederii cetățenilor: Utilizarea camerelor de corp va contribui la creșterea încrederii cetățenilor în corectitudinea și legalitatea controalelor efectuate de instituțiile de control;

Îmbunătățirea relației dintre cetățeni și administrația publică datorită transparenței oferite;

Protecția funcționarului aflat în control, în exercitarea funcției, astfel încât înregistrările putând fi utilizate ca probă pentru a-l proteja de eventualele acuzații nefondate.

Prezentul proiect pentru instituirea obligativității folosirii camerelor de corp în instituțiile publice de control din România este o măsură necesară atât pentru creșterea transparenței și a responsabilității în activitatea acestor instituții cât și pentru protecția activității desfășurate de către funcționarul public aflat în control.

În altă ordine, legea propusă nu implică generarea de costuri substantiale de implementare, acestea fiind reduse deoarece tehnologia camerelor de corp este relativ accesibilă, și fi ușor suportate de instituțiile de control.

În privința experienței altor state, utilizarea camerelor de corp este o practică deja implementată cu succes în multe state din lume, cu rezultate pozitive în combaterea abuzurilor și creșterea încrederii cetățenilor în instituțiile de control.

Deasemenea legea instituie și anumite excepții la obligativitatea purtării camerei de corp. Excepțiile sunt prevăzute la articolul 6 din proiectul de lege și au scopul să asigure un echilibru între necesitatea transparenței și respectarea drepturilor individuale și a principiilor fundamentale.

"(1) Prin excepție, utilizarea camerelor de corp nu este obligatorie în următoarele situații:

Controlul sau inspecția se efectuează în locuința unei persoane fizice, cu excepția cazului în care persoana respectivă își dă acordul expres;

Controlul sau inspecția se efectuează în spații cu acces restricționat, din motive de securitate națională sau ordine publică;

Există riscul ca utilizarea camerei de corp să afecteze grav demnitatea sau intimitatea persoanei controlate sau supusă inspecției;

Efectuarea controlului sau inspecției fără dispozitive de înregistrare audio-video, în cazurile prevăzute la punctul (1) necesită aviz motivat al șefului instituției."

Valoare excepțiilor sunt de natură imperativă, tocmai pentru a nu lăsa nicio abordare supletivă să înlăture necesitatea protejării demnității și intimității persoanelor controlate și pentru a evita eventualele consecințe negative asupra acestora în cazurile în care utilizarea camerelor de corp ar putea fi considerată invazivă sau inadecvată.

Situațiile în care nu se aplică obligația utilizării camerelor de corp sunt clar definite, inclusiv cele care vizează activitatea de control în locuințele persoanelor fizice, în spații cu acces restricționat din motive de securitate națională sau ordine publică, precum și în cazul în care există un risc semnificativ pentru demnitatea sau intimitatea persoanei supuse controlului.

	Implementarea acestui articol asigură respectarea drepturilor și libertăților individuale, în timp ce permite instituțiilor de control să își îndeplinească eficient atribuțiile în interesul publicului și al statului de drept. Prin urmare, introducerea acestor excepții în lege, apreciem ca fiind necesare și utile pentru a asigura un echilibru între necesitatea protecției drepturilor individuale ale persoanei și eficacitatea procesului de control și inspecție, în concordanță cu valorile și principiile constituționale.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	-
2. Impactul asupra mediului de afaceri	
3. Impactul social	-
4. Impactul asupra mediului	-
5. Alte informații	-

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2023	2024	2025	2026	2027	

1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;	Este necesară elaborarea normelor metodologice de aplicare a prezentei legi în termen de 6 luni de la data intrării sale în vigoare.
---	--

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Elaborarea normelor sunt în sarcina Guvernului României
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	-
6. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul nu se referă la acest subiect
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Consiliului Legislativ și al Consiliul Economic și Social. Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Finanțelor Ministerul Muncii
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale se rezumă la achiziția mijloacelor tehnice necesare. Invederăm că tehnologia camerelor de corp este relativ accesibilă, iar costurile de implementare a acestei legi pot fi ușor suportate de instituțiile de control.
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, dacă sunteți de acord, vă rugăm să-l aprobați.

Inițiator:

Deputat Anamaria Gavrilă, neafiliat _____